

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 1 d. nutarimo Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo ir leidžiamos etilo alkoholio koncentracijos darbo metu nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti 2019 m. sausio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 68, 281 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 281¹ straipsniu įstatymą Nr. XIII-1929 (toliau – Įstatymas), įsigaliosiantį 2019 m. balandžio 1 d., kuriuo užpildytos teisinio reglamentavimo spragos, sudariusios galimybę neblaiviems transporto priemonių vairuotojams piktnaudžiauti teise: nustatyta vienoda atsakomybė tiek už kelių transporto priemonės vairavimą arba mokymą praktinio vairavimo esant neblaiviam, kai nustatomas 1,51 ir daugiau promilių neblaivumas, tiek ir už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo, taip pat įtvirtinta nuostata, jog asmuo laikomas neblaiviu, kai jam nustatytas atitinkamas (0,41 ir daugiau promilių arba 1,51 ir daugiau promilių) neblaivumas, neišskiriant, kuriose organizmo terpėse nustatoma etilo alkoholio koncentracija.

Šiuo aspektu siūloma atsisakyti galiojančių Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 3 ir 4 punktuose nustatytos pareigos policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM pareigūnams pristatyti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininės apžiūros įtariamą neblaivumu transporto priemonės vairuotoją, kai per tikrinimą nustatoma, kad jo iškvėptame ore etilo alkoholio koncentracija daugiau kaip 1,5 promilės, arba vairuotoją, kuris susijęs su eismo įvykiu, kuriame žuvo žmogus ar sutrikdyta žmogaus sveikata arba dėl kurio nukentėjusiam asmeniui galbūt padaryta didelė turtinė žala, ir jo iškvėptame ore etilo alkoholio koncentracija daugiau kaip 0 promilių, taip pat nusikalstamos veikos padarymu įtariamą asmenį, kuris vengia tikrinimo. Nutarimo projekte siūloma nustatyti, kad nurodytais atvejais, kai transporto priemonės vairuotojui tikrinimo metu nustatoma etilo alkoholio koncentracija 1,51 ir daugiau promilių, o sukėlus eismo įvykį, kuriame žuvo žmogus ar sutrikdyta žmogaus sveikata arba dėl kurio nukentėjusiam asmeniui galbūt padaryta didelė turtinė žala, – 0,41 ir daugiau promilių, ne anksčiau kaip po 15 minučių ir ne vėliau kaip po 30 minučių nuo pirmojo tikrinimo atliekamas pakartotinis tikrinimas. Alkotesteriais matuojama

alkoholio koncentracija giliai iš plaučių iškvėptame ore, todėl siekiant tikslaus matavimo asmens burnoje neturi būti likę alkoholio garų, atsirandančių ką tik pavartojus alkoholinių gėrimų ar alkoholio turinčių produktų. Daugelyje alkotesterių naudojimo instrukcijų nurodomas 15 minučių terminas, kaip saugus laikas, kuriam praėjus alkoholio garų viršutiniuose kvėpavimo takuose nelieka. Siekiant išvengti abejonių dėl tikrinimo rezultatų, taip pat galimybių tikrinamam asmeniui vėliau neigti tikrinimo rezultatus motyvuojant tuo, kad alkoholį vartojo prieš pat tikrinimą, Nutarimo projekte siūloma nustatyti antrojo tikrinimo taisyklę. Siekiant, kad nebūtų skirtingai aiškinami ir vertinami pirmojo ir antrojo tikrinimo rezultatai, siūloma aiškiai nustatyti, kad tais atvejais, kai pirmojo ir pakartotinio tikrinimo rezultatai skiriasi, laikoma, kad per tikrinimą nustatyta asmens iškvėptame ore esanti etilo alkoholio koncentracija yra ta, kuri yra mažiausia iš nustatytų per pirmąjį ir pakartotinį tikrinimą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pakeitus teisinį reglamentavimą, t. y. nustačius dviejų tikrinimų taisyklę, atsakomybėn traukiamo asmens teisė gintis nebūtų ribojama: asmuo, nesutikęs su tikrinimo rezultatais, turėtų galimybę Taisyklių 29 punkte nustatyta tvarka kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą prašydamas atlikti medicininę apžiūrą jo lėšomis. Siekiant, kad tokia asmens teisė nebūtų ribojama ir tais atvejais, kai asmuo, kuris įtariamas nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo padarymu, sulaikomas, Nutarimo projekte siūloma įtvirtinti pareigą pareigūnams asmens prašymu ne vėliau kaip per valandą po to, kai jam atliktas tikrinimas ar medicininė apžiūra, pristatyti asmenį į asmens sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininę apžiūrą jo lėšomis.

Taisyklių 29 punktas tikslinamas taip pat atsižvelgus į tai, kad Įstatyme nustatyta baudžiamoji atsakomybė už neblaivumo patikrinimo vengimą, kai vairuotojui buvo nustatyti neblaivumo požymiai. Nutarimo projektu keičiamame Taisyklių 29 punkte siūloma atsisakyti nuostatų, leidžiančių asmeniui kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą su prašymu atlikti medicininę apžiūrą jo lėšomis, kai jis vengia tikrintis neblaivumą arba vengia medicininės apžiūros. Šiuo siūlymu taip pat bus išvengiama atvejų, kai asmuo, kuris vengia tikrinimo arba medicininės apžiūros, pateikia jo prašymu atliktos (nedalyvaujant pareigūnams, kurie įtarė jį neblaivumu) medicininės apžiūros aktą su abejotinais rezultatais, o pareigūnai, neturėdami jų ar jų siuntimu atlikto tikrinimo ar medicininės apžiūros rezultatų, neturi galimybių paneigti asmens prašymu atliktos medicininės apžiūros rezultatų.

Nutarimo projektu taip pat siūloma redakciniu požiūriu patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 1 d. nutarimo Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo ir leidžiamos etilo alkoholio koncentracijos darbo metu nustatymo“ (toliau – Nutarimas) 2.2 ir 2.3 papunkčius, kuriuose nustatyti reikalavimai dėl darbuotojų neblaivumo tikrinimo (turi būti įvertinta ribinė etilo alkoholio koncentracija ar specialiosios techninės priemonės paklaida), ir šiuos reikalavimus taikyti ne tik darbuotojams, bet ir kitiems asmenims, kuriems atliekamas neblaivumo tikrinimas ar medicininė apžiūra. Šis pasiūlymas siejamas su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 28, 71, 420, 422, 423, 424, 427, 602 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-1931, kuriuo panaikintos iki 2019 m. kovo 31 d. galiojančios Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio 8 dalies nuostatos dėl ribinės etilo alkoholio koncentracijos įvertinimo ar specialiosios techninės priemonės paklaidos, atsižvelgus į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, jog tik svarbiausi teisiniai santykiai turi būti reguliuojami įstatymu, o techninio pobūdžio normos turi būti perkeltos į įstatymą įgyvendinantį teisės aktą. Kartu atsižvelgus į tai, kad yra pasikeitusi Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais

įstatymo 13 straipsnio dalių numeracija, Nutarimo projekte siūlomas redakcinio pobūdžio pakeitimas patikslinant Nutarimo preambulėje esančią nuorodą.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Generaline prokuratūra, Sveikatos apsaugos ministerija ir patikslintas pagal Susisiekimo ministerijos pateiktą pasiūlymą Taisyklių 2.3 papunktyje vietoj žodžių „Lietuvos saugios laivybos administracija“ įrašyti žodžius „Lietuvos transporto saugos administracija“.

Nutarimo projekto nuostatos atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 m. programą, kuriai pritarta Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos nuostatų ir nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikti nereikia. Pažymėtina, kad Nutarimo projektas yra Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas, o numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas buvo atliktas rengiant Įstatymo projektą.

Nutarimo projekte neapibrėžiama naujų sąvokų, kurias reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projekto rengimą koordinavo VRM (Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas – ministerijos vyriausiasis patarėjas Rustamas Liubajevas, tel. (8 5) 271 7248, el. p. rustamas.liubajevas@vrm.lt) patarėja Jurgita Laskevičiūtė (tel. (8 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt). Nutarimo projekto tiesioginis rengėjas – Lietuvos kelių policijos tarnybos (viršininkas – Vytautas Grašys, tel. 8 700 59 430) Administracinės veiklos ir eismo priežiūros skyriaus vyriausiasis tyrėjas Rytis Vosylius, tel. 8 700 59 404, el. p. rytis.vosylius@policija.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvados, 3 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

Jurgita Laskevičiūtė, tel. (8 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt
Rytis Vosylis, tel. 8 700 59 404, el. p. rytis.vosylis@policija.lt